

DSOG *bladet*

Dansk Selskab for Obstetrik og Gynækologi

Bestyrelsens klumme 3
Meddelelser fra redaktøren 5
DSOG's bestyrelse 5

DSOG-information

Handlingsplan for Dansk Selskab for
Obstetrik og Gynækologi 9

Annoncering af møder & kurser

Ultralydkurser i DSOG's kursusrække 18
Vandladningsproblemer hos kvinder:
Økonomi og organisation 19

NFOG

NFOG Pre-Congress Symposium 22
XXXIV Congress of Nordic Federation of Societies
of Obstetrics and Gynecology 22
NFOG 2004 in Helsinki.
Prices and the young scientist award 26

FYGO

Nyt fra FYGO 29
FYGO internatkursus og generalforsamling 2004 29
Generalforsamling i FYGO 30
Forslag til vedtægtsændringer GF 2004 31
FYGO-prisen 2003 32
Nyt vedrørende vurdering til undervisningsstilling
i gynækologi og obstetrik 33
Studiegruppe Øst søges genoplivet 33

2003

December

Nr. 6

Årgang 24

Bestyrelsens klumme

FIGO verdenskongressen i Santiago, Chile havde mange deltagere, ca. 8.500 – og det var meget positivt at så mange danskere fandtes at se. Da der ikke var nogen deltagerliste, er antallet af danske deltagere et gæt, men 80–100 havde rejst den lange vej. Elleve af disse var at finde på talerstolen i symposierne – flere af dem med mere end et indlæg. FIGO er efter kongressen i København i 1997 blevet en vedkommende begivenhed for danske gynækologer og obstetrikere.

Som tidligere gribes man af den skærende kontrast mellem de privilegerede lande, der diskuterer den overdrevne brug af teknologi i obstetrikken, og de lande fra den tredje verden, hvor obstetrik foregår langt fra institutioner og kvalificeret hjælp. I alle dele af verden er der dog et fælles og entydigt behov for såkaldt »skilled birth attendants« – nemlig mennesker, der ved noget om fødsler og er til stede hos den fødende. I den forbindelse foregik der mange spændende diskussioner om jordemødre – et fag som af politiske grunde er ved at forsvinde i såvel Afrika som Sydamerika. Det har katastrofale konsekvenser for de fødende, og det er en udvikling, som vi som obstetrikere har et stort ansvar for at kæmpe imod. Med hensyn til den teknologiske udvikling demonstrerede den hollandske obstetriker Gerard Visser med nogle interessante tal at »we spend more money taking pictures of the unborn child (UL) than on delivering them (ressourcer til fødegangene)«, og det er ikke muligt at påvise, at teknologien betyder bedre fødsels-»outcome«.

Et andet område, FIGO har brugt meget energi på, er fistler. Lord Naren Patel viste ved åbningsceremonien en video om en helt ung afrikansk kvinde, der efter en langvarig og traumatisk fødsel af et dødt barn, udstødes af samfundet pga. den inkontinens og ubehagelige

lugt, som de opståede fistler giver. Videoen gjorde et stort indtryk på alle der så den, og blev udleveret til alle kongresdeltagerne, så den vil kunne vises på alle landets afdelinger, som en påmindelse om et af de store globale problemer inden for vort fag.

Politisk skete der også spændende ting. Som President-elect (det vil sige den præsident, der skal lede FIGO fra 2006 til 2009) blev Dr. Dorothy Shaw fra Canada valgt. Dermed får FIGO for første gang en kvindelig formand. I perioden 2003–2006 er det Dr. Arnaldo Acosta fra Paraguay, der leder FIGO. En stor nordisk triumf var det, at Dr. Jerker Liljestrand fra Sverige, som NFOG har gjort et stort arbejde for at promovere, blev valgt til FIGOs kasserer. FIGOs nuværende bestyrelse består i de næste tre år af præsidenten Arnaldo Acosta, vicepræsidenten Luis Cabero-Roura fra Spanien, president-elect Dorothy Shaw, generalsekretær Sabaratnam Arulkumaran fra Storbritannien, Jerker Liljestrand og past-president Shirish Sheth fra Indien – en bestyrelse man må have stor tiltro og mange forhåbninger til med hensyn til at gøre FIGO til en aktiv medspiller i de globale sundhedsaktiviteter, en indflydelsesrig politisk faktor med hensyn til kvinders reproduktive sundhed og rettigheder og en tilgængelig og gennemskuelig samarbejdspartner for medlemslandene.

Antallet af medlemslande (eller medlems territorier, som det politisk bestemtes at kalde medlemmerne) kom i forbindelse med verdenskongressen i Santiago op på 110, idet Palæstina, Nepal, Albanien, Afganistan, Libyen, de Arabiske Emirater, Macau og Ukraine blev nye medlemmer.

Og Santiago ... Det var en fattig by med priser på alt (frasat kongreshotellerne), som fik en til at føle sig som virkelig velhavende. Kongrescentret var færdigbygget fire dage før kongressens åbning og lå 45–60 minutters buskør-

sel fra kongreshotellerne, hvilke gav deltagerne nogle strabadserende busture i det vidunderlige sommervejr med 25–30 graders varme. Som det ofte sker ved kongresser udelukker en aktiv deltagelse i kongressen, at der kan opnås et indgående kendskab til værtsbyen, men man blev bestemt ikke afskrækket fra et gensyn med denne kæmpebys udelukkende spansktalende, men meget venlige befolkning.

På bestyrelsens vegne
Charlotte Wilken-Jensen

Meddelelser fra redaktøren

Deadlines og udgivelsesdatoer for medlemsbladet i 2003:

Deadline/udgivelsesdato:

10. januar/11. februar

06. marts/07. april

12. maj/16. juni

17. juli/18. august

11. september/13. oktober

06. november/08. december

Husk at bladet kun kommer 6 gange årligt, og vær opmærksom på forholdet mellem deadlines og udgivelsesdato.

Da kalenderen findes opdateret på DSOG's hjemmeside bliver den ikke længere udgivet i trykt form.

DSOG's hjemmeside: www.dsog.dk

Indlæg sendes på diskette eller via e-mail til Thomas Larsen, læge
Thorsens Allé 16
9000 Aalborg
e-mail: thomaslarsen@dadlnet.dk

DSOG-bladet er medlemsblad for Dansk Selskab for Obstetrik og Gynækologi

Ansvarlig redaktør i henhold til presseloven: Thomas Larsen

ISSN: 1602-5385

Design og grafisk produktion: Lægeforeningens forlag

Tryk: Scanprint a/s, Viby J

DSOG's bestyrelse

Formand

Charlotte Wilken-Jensen, adm. overlæge
Gynækologisk-obstetrisk afdeling
Roskilde Amts Sygehus
Køgevej 7-13, 4000 Roskilde
Telefon: 46 30 25 01, e-mail: rscwjw@ra.dk
Privat: Strandboulevarden 27, 2. tv.
2100 København Ø
Telefon: 35 38 58 59
e-mail: cwj@dadlnet.dk

Næstformand

Lone Hvidman, overlæge, ph.d.
Gynækologisk-obstetrisk afdeling Y
Århus Universitetshospital, Skejby Sygehus
8200 Århus N
Telefon: 89 49 55 66
Privat: Østermarksvej 5, 8300 Odder
Telefon: 86 54 39 23
e-mail: lone.hvidman@dadlnet.dk

Organisatorisk sekretær

Thomas Larsen, kursusreservelæge
Kirurgisk afdeling AK
Hjørring Sygehus, 9800 Hjørring
Telefon: 99 64 64 64
Privat: Thorsens Allé 16, 9000 Aalborg
Telefon: 98 11 77 78
e-mail: thomaslarsen@dadlnet.dk

Kasserer

Ditte Trolle, overlæge
Gynækologisk-obstetrisk afdeling Y
Århus Universitetshospital, Skejby Sygehus
8200 Århus N
Telefon: 89 49 55 66,
Privat: Tårngade 17, 7600 Struer
Telefon: 97 85 34 35
e-mail: ditte.trolle@dadlnet.dk

Videnskabelig sekretær

Erik Ernst, overlæge, ph.d.
 Gynækologisk-obstetrisk afdeling Y
 Århus Universitetshospital, Skejby Sygehus
 8200 Århus N
 Telefon: 89 49 55 66
 Privat: Elmehøjvej 68 A, 8270 Højbjerg
 Telefon: 86 27 61 81
 e-mail: erik.ernst@dadlnet.dk

Øvrige medlemmer

Anne Dreisler, speciallæge i gynækologi
 & obstetrik
 Ølandsgade 2, 2. tv., 2300 København S
 Telefon: 32 54 55 45, fax: 32 96 55 46
 Privat: Københavnsvej 38, 3400 Hillerød
 Telefon: 48 25 15 99
 e-mail: anne.dreisler@dadlnet.dk

Thea Lousen, 1. reservelæge, ph.d.
 Obstetrisk klinik, afsnit 4031/4232
 Juliane Marie Center, H:S Rigshospitalet
 2100 København Ø
 Telefon: 35 45 35 45
 Privat: Hostrups Have 17, 4. th.
 1954 Frederiksberg C
 Telefon: 35 24 10 32
 Email: lousen@dadlnet.dk

Associeret bestyrelsen**Formand for FYGO**

Gitte Eriksen, Afdelingslæge
 Gynækologisk-obstetrisk afdeling Y,
 Århus Universitetshospital, Skejby Sygehus
 8200 Århus N
 Telefon: 89 49 55 66
 Privat: Havgårdsvej 29, 8240 Risskov
 Telefon: 86 17 46 49
 e-mail: eriksen_gv@hotmail.com

Webmaster

Søren Brostrøm, reservelæge
 Neonatalklinikken
 Juliane Marie Centret
 H:S Rigshospitalet, Blegdamsvej 9,
 2100 København Ø.
 Telefon: 35 45 35 45
 Privat: Vardegade 7, 4. th., 2100 København Ø
 Telefon: 35 43 55 63
 e-mail: soeren@brostrom.dk

Formand for DFKO

Suzan Lenz, speciallæge, dr.med.
 Fertilitetsklinikken Triangeln
 Lundevangsvej 12, 2900 Hellerup
 Telefon: 39 40 70 00, fax: 39 40 70 75
 Privat: Hannelundsvej 18, 2960 Rungsted Kyst
 Telefon: 45 86 36 25
 e-mail: suzanlenz@dadlnet.dk

Formand for undervisningsudvalget

Jette Seidelin, 1. reservelæge
 H:S Hvidovre Hospital
 Kettegård Alle 30
 2650 Hvidovre
 Telefon: 36 32 36 32
 Privat: Skovbrynet 53, 2880 Bagsværd
 Telefon: 44 44 92 98
 e-mail: jette@seidelin.com

Formand for efteruddannelsesudvalget

Anders Atke, overlæge, klinisk lektor
 Gynækologisk-obstetrisk afdeling
 Holbæk Sygehus
 Smedelundsgade 60
 DK-4300 Holbæk
 Telefon: 59 48 40 00
 Fax: 59 48 42 59
 Privat: Strandbakken 6, 3060 Espergærde
 Telefon: 49 13 36 93
 e-mail: atke@dadlnet.dk

Handlingsplan for Dansk Selskab for Obstetrik og Gynækologi

**Bestyrelsesperioden
maj 2002 - april 2004
Status august 2003**

Indledning

Den aktuelle handlingsplan blev revurderet på et bestyrelsesmøde den 22.-23. august 2003 på Hotel Hesselet i Nyborg. Det er bestyrelsens intention, at handlingsplanen skal være så operationel, at den kan benyttes som et styringsredskab for bestyrelsesperioden og danne baggrund for en løbende evaluering, herunder af tidsplanen for de enkelte delmål.

Den faglige udvikling

Den faglige udvikling er baseret på løbende *forskning* også i de kliniske afdelinger. I tider med lægemangel er der risiko for, at forskningen får endnu vanskeligere vilkår end det tidligere har været tilfældet. DSOG bør arbejde for at der sikres en større forskningsmæssig aktivitet i de kliniske afdelinger. En af måderne at opnå mulighed for dette er vedholdende at skaffe dokumentation af fordelingen af lægetid på produktion og forskning/undervisning til sygehusledelserne. Det er desuden centralt at sikre *formidling* af allerede etableret viden. Efterårsmøderne på Herlev i november giver mulighed for kort præsentation af årets afhandlinger. Formidling sker endvidere på forbilledlig vis i forbindelse med det systematiske arbejde, der foregår i arbejdsgrupperne forud for Sandbjerg- og Hindsjavlmøderne og som resulterer i udarbejdelsen af *Kliniske vejledninger i obstetrik* (Sandbjergmøderne) og *gynækologi* (Hindsjavlmøderne). Styrken ved denne form er, at

den involverer et stort antal af selskabets medlemmer, samt at det er en konstant proces. Selskabet har endvidere mulighed for med kort varsel at indkalde medlemmerne til møder når opsigtsvækkende nye undersøgelser publiceres som f.eks. Hannah's artikel om UK-forløsnings, HRT-studierne, WHI og »the million women study«.

DSOG's Ultralydsgruppe er desuden i færd med at udarbejde guidelines inden for gynækologisk ultralyd.

I fremtiden vil *Kliniske databaser* blive et tiltagende betydningsfuldt element i den faglige udvikling. Produktionskontrol er en forudsætning for, at sygehussektoren kan sikre og forbedre kvaliteten af de kliniske ydelser på de enkelte afdelinger. Et eksempel på dette er Dansk Fertilitetsselskabs IVF-database, sidste år udvidet med en frivillig indberetning af IUI-behandling ved såvel offentlige som private klinikker og i speciallægepraksis. »Hyskobasen« er også en relativt ny landsdækkende database, der modtager registrering fra gynækologiske og kirurgiske afdelinger, der foretager diagnostisk og terapeutisk hysteroskopi. Disse databaser er startet af ildsjæle, oftest med yderst beskedne offentlige økonomiske tilskud, og de leverer uvurderlige mængder af data, der lægges til grund for kvalitetssikringsarbejde og udvikling af vores fag. Der er nu konkrete planer om oprettelse af en landsdækkende hysterektomidatabase. DSOG bakker helhjertet op om initiativet.

Der er dog også enkelte problemer forbundet med registrering i kliniske databaser. Det er en ressourcekrævende aktivitet, såvel økonomisk som arbejdsmæssigt, og det er heller ikke afklaret, hvem der skal have ejerskab til de oplysninger, der ligger i en landsdækkende database. Fremover bliver det i stigende grad nødvendigt at fokusere på disse forhold. En del problemer ville være løst, hvis udtræk fra lands-

patientregisteret kunne levere de ønskede oplysninger. Der arbejdes på at forbedre både indberetning til og mulighederne for at hente data fra LPR.

Samarbejdet mellem DSOG's kvalitetssikringsgruppe og Sundhedsstyrelsen har resulteret i, at opdaterede obstetriske data fra LPR nu er tilgængelige for selskabets medlemmer ligesom opdeling i »De ti grupper« giver afdelingerne mulighed for at sammenligne sig med hinanden på et mere objektivt grundlag, end det tidligere har været tilfældet. Det er et væsentligt fremskridt og et glimrende udgangspunkt for at arbejde videre med kvalitetsindikatorer for obstetrikken i Danmark.

DSOG støtter det igangværende arbejde med at ensarte den gynækologiske kodningspraksis.

Mulighed for ophold ved andre gynækologisk/obstetriske afdelinger kan medvirke til gensidig inspiration og bidrage til udbredelse og implementering af nye evidensbaserede undersøgelser- og behandlingsmetoder. DSOG ønsker at støtte sådanne initiativer.

Speciallægepraksis

Moderniseringen af overenskomsten mellem de praktiserende speciallæger og sygesikringen har nu medført, at bl.a. testesscanning og nakkefoldsscanning kan indgå som naturlige undersøgelsestilbud i speciallægepraksis.

For at sikre kvaliteten i undersøgelsen og behandlingen hilses nye kursusinitiativer velkommen, idet der hermed også skabes mulighed for certificering. I nær fremtid vil der være mulighed for efteruddannelse af de praktiserende speciallæger i form af kurser, omhandlende graviditetsscanning i l. trimester, resp. håndtering af abort i l. trimester.

Det vil være nødvendigt at være forberedt på ændrede henvisningsmønstre af de gravide i lyset af den kommende nye abortlov.

Fra FAPS's side er der taget initiativ til et kvalitetssikringsprojekt, der dels indebærer personlige interview i udvalgte praksis, dels spørgeskemabesvarelser fra samtlige praktiserende speciallæger. Hovedformålet må være en beskrivelse og højnelse af standarderne. Der fokuseres meget på efteruddannelse, og der lægges vægt på speciallægens rolle også som leder og administrator.

I speciallægepraksis føler man sig »klædt på« til at varetage en fremtidig arbejdsopgave: At deltage aktivt i undervisningen af de kommende speciallæger.

Der er skabt mulighed for, at udvalgte, egnede praksis kan påtage sig at tilbyde et såkaldt »fokuseret ophold« af 4 (-6?) måneders varighed til en uddannelsessøgende.

I første omgang påtænkes udvalgt 1 praksis i hver af de 3 regioner: Nord, Syd, Øst.

En oplæring i og et kendskab til forholdene i praksis kan på langt sigt medvirke til at lette generationsskiftet i praksis, idet yngre kolleger vil få lyst til at beskæftige sig med også dette givtige og spændende virkeområde.

Forebyggelse

På trods af faldende perinatal dødelighed har Danmark stadig højere perinatal dødelighed end de andre nordiske lande. Livsstilsfaktorer spiller en stor rolle. Næsten alle amter har en systematisk audit på de fødselsforløb, der resulterer i perinatalt døde børn. I 2001 blev der nedsat en tværfaglig national auditgruppe bestående af obstetrikere, neonatologer og jordemødre, som har til opgave at foretage en overordnet vurdering af de perinatale og materielle dødsfald med henblik på at udlede erfaring og viden, som kan højne kvaliteten af den faglige indsats i forhold til den gravide og fødende. Aktiviteten i denne gruppe har været begrænset. DSOG vil arbejde for, at der støttes op om dette arbejde.

Undersøgelse af nyfødte varierer meget fra afdeling til afdeling. Der foreligger ikke sikker dokumentation for udbyttet af disse undersøgelser og dermed heller ikke evidens for hvilke undersøgelser, der bør foretages på alle børn. Med udgangspunkt i en arbejdsgruppe fra Sandbjerg 2002 har DSOG støttet en henvendelse til Dansk Pædiatrisk Selskab, således at der kan udarbejdes ensartede retningslinjer for undersøgelse af nyfødte i Danmark.

De fleste døvfødte eller tunghøre børn diagnosticeres alt for sent, og deres sproglige udvikling bliver dermed kompromitteret. Der er mulighed for at undersøge de nyfødtes hørelse, når de er få dage gamle. DSOG vil støtte, at en sådan hørelsesscreening forsøges etableret.

DSOG vil arbejde for at nedbringe antallet af utilsigtede hændelser ved fødsler. Der er etableret tværfaglige ALSO-kurser for obstetrikere og jordemødre, hvor man ved systematisk oplæring gennemgår og træner behandlingen af typiske akutte situationer.

Danske kræftpatienter har ringere langtids-overlevelse end patienterne i de øvrige nordiske lande. I Kræftbehandlingsplanen er der af denne grund givet øgede midler til stråleterapi og medicinsk efterbehandling. DSOG og de øvrige kirurgiske selskaber planlægger at mødes med Styregruppen for Kræftbehandling med henblik på at få allokeret flere midler til kirurgisk kræftbehandling.

Vold mod kvinder

DSOG er opmærksom på, at vold mod kvinder er betydeligt mere udbredt end tidligere antaget. DSOG har bakket op om initiativer til etablering af en landsdækkende struktur til forbedret behandling af voldsramte kvinder, dels akut behandling og dels opfølgende behandling. Vi ønsker, at undersøgelse og behandling af voldsramte kvinder foregår i gynækologisk regi i et tværfagligt samarbejde med andre med-

arbejdergrupper, herunder retsmedicinere, psykologer, plejepersonale, socialrådgivere, etc. DSOG anser ikke opgaven for afsluttet med etableringen af de nuværende centre, men vil fortsat deltage i videreudviklingen af dette arbejde. DSOG's bestyrelse vil således fortsat være repræsenteret i arbejdsgruppen om vold mod kvinder. Gruppen arbejder i den kommende periode for, at der oprettes decentrale regionale centre til de opfølgende kontroller af voldtagne kvinder. Gruppen vil desuden arbejde for at udbrede kendskab til forekomst og primær behandling af kvinder, der har været udsat for voldtægt herunder efteruddannede gynækologer. Endvidere vil gruppen arbejde for, at der oprettes tilbud for kvinder, der har været udsat for partnervold blandt andet i svangerskabet. Gruppen arbejder endvidere med at lave Hinds-gavl-guidelines til 2004.

Abort og kontraception

DSOG støtter enhver kvindes uindskrænkede ret til frit valg inden for den danske lovgivning med hensyn til gennemførelse eller afbrydelse af et svangerskab. Uønskede graviditeter kan undgås ved at adgangen til kontraception er nem, og ved at viden og information om alle tilgængelige kontrceptive midler er opdateret og ensartet. DSOG vil samarbejde med Sundhedsstyrelsens Center for Forebyggelse (CFF), Dansk selskab for almen medicin, Komiteen for Sundhedsoplysning (KFS), Sex & Samfund (S&S) og Mødrehjælpen om at opfylde den overordnede målsætning i Sundhedsministeriets Handlingsplan fra 1998 («aborthandlingsplanen»), nemlig at nedsætte antallet af provokerede aborter ved at sikre enhver fertil kvinde den bedst mulige og sikre forebyggelse mod uønsket svangerskab og seksuelt overførbare sygdomme. Med udgangen af 2003 udløber bevillingerne til aborthandlingsplanen. DSOG er repræsenteret i CFF's og KFS's følgegrupper, og i S&S's

repræsentantskab. Selskabet vil igennem disse organisationer arbejde for at der fortsat sikres statslige midler til at nedsætte antallet af uønskede graviditeter.

De sidste ændringer af lov om svangerskabsafbrydelse og lov om sterilisation fra 2003 indebærer, at bopælskravet (kravet om at en kvinde skal have bopæl i DK for at få foretaget abort/blive steriliseret) for sterilisationer faldt bort 1/7-2003, for aborter falder bort 1/7-2004. Fra 1. juli 2004 bliver det endvidere muligt at foretage provokerede aborter i private klinikker. Kvinder som ikke har bopæl i DK skal betale for at få udført abort/sterilisation.

DSOG har tilskrevet Sundhedsstyrelsen for at få oplyst styrelsens planer med hensyn til fremtidig tilsyn og registrering. DSOG har spurgt:

- hvordan man tænker sig at sikre, at indgreb på udenlandske kvinder ikke blandes ind i de danske abortstatistikker, således at man fra 2004 eventuelt ser en stigning i aborttallet som ikke er reel i forhold til tidligere år
- hvordan styrelsen vil overvåge, at den hidtidige meget nøjagtige registrering af antal aborter fastholdes, når indgrebet lægges ud i private klinikker. Manglende registrering er et problem i mange lande, hvor aborter udføres »privat«
- hvordan man tænker sig at overvåge prisudviklingen, specielt i private klinikker. Hospitalerne kan opkræve DRG-værdien for et indgreb, men vil have begrænset kapacitet. »Betalingsaborter« er svært problematiske, der kan både være tale om økonomisk spekulation over for kvinder i en ulykkelig situation og om et økonomisk incitament, som kunne svække interessen for at gøre sig umage med kontraceptionsrådgivning
- hvilke krav der vil blive stillet i forbindelse med udenlandske abortsøgende. Hvilke

krav vil der være til tolk? Skal der udarbejdes en ny Anmodning om Svangerskabsafbrydelse? Skal en sådan overhovedet udfyldes? De udenlandske kvinder kan ikke forvente økonomisk støtte fra danske myndigheder ved gennemførelse af graviditeten. Har udenlandske abortsøgende krav på støttesamtaler? Skal der ved indgrebet foreligge klamydiapodning og blodtype?

DSOG håber på denne måde at kunne indlede et samarbejde med Sundhedsstyrelsen og Civilretsdirektoratet om konsekvenserne af ændringen i abortloven. Konsekvenser som man skal være parat til at takle, når lovændringen træder i kraft den 1. juli 2004.

Risikostyring

I september 2001 blev det bekræftet, at der også i Danmark sker et anseligt antal utilsigtede, skadevoldende hændelser i sygehuvsvænet. Der er dokumentation for, at knap hver tiende patient, der udskrives fra en somatisk afdeling, har været udsat for en utilsigtet hændelse, der i gennemsnit har medført 7 dages ekstra indlæggelse. Ved en utilsigtet hændelse forstås en skadevoldende begivenhed, der er følge af undersøgelse, behandling, pleje og som ikke skyldes patientens underliggende sygdom. Dvs. dækker både kendte og ukendte komplikationer og egentlige fejl. I den danske undersøgelse var 40% af hændelserne mulige at forebygge med den nuværende viden og teknik, og kunne således betegnes som forårsaget af fejl, mens 60% kunne betegnes som resultat af en komplikation.

I juni 2003 blev »Lov om patientsikkerhed i sundhedsvænet« vedtaget. Med denne lov får sundhedspersonalet en pligt til at indberette, sygehusejerne en pligt til at reagere på rapporter og Sundhedsstyrelsen en pligt til at udmelde og uddrage læring af de rapporter, der

går til det nationale system. Hvorledes loven skal udmøntes i praksis er endnu uklart, men forventes afklaret ultimo 2003. Ifølge loven skal der oprettes indberetningssystemer både lokalt og nationalt. I den forbindelse kan der inden for specialet hentes inspiration i en nylig udgivet MTV-rapport omhandlende implementering af klinisk risikostyring herunder oprettelse af et rapporteringssystem på en fødeafdeling (H:S Hvidovre Hospital).

Sundhedsstyrelsen er netop i færd med at definere, hvilke hændelser der vil blive omfattet af obligatorisk indberetningspligt, og DSOG vil arbejde for at utilsigtede obstetriske hændelser omfattes heraf i håbet om at større fokus på området på sigt vil højne patientsikkerheden.

Det er efter DSOG's mening vigtigt for den fremtidige indrapportering og analyse af hændelserne. Fokuser på systemet ikke på individet. Menneskelige fejl kan ikke udryddes. Risikoen for at menneskelige fejl forårsager skade på patienter kan reduceres ved læring og efterfølgende ændring og forbedring af eventuelle uhensigtsmæssige arbejdsprocesser og rutiner.

DSOG vil således arbejde aktivt for og støtte initiativer der kan være med til at forbedre patientsikkerheden inden for gynækologi og obstetrik. Herudover vil DSOG deltage i de relevante udvalg og arbejdsgrupper under Sundhedsstyrelsen under forudsætning af, at der afsættes de fornødne midler til dette omfattende og meget vigtige arbejde.

Et andet eksempel på et risikostyringsinitiativ er den analyse, der allerede er foregået i DSOG-regi, af afgørelserne i patientklagenævns- og patientforsikringsager, og som blev fremlagt på forårsmødet 2001. En analyse af PKN's afgørelser er i gang med henblik på at validere om der er konsistens i de enkelte afgørelser. Den indledende undersøgelse har vist, at validiteten/konsistensen i afgørelserne kun kan afgøres ved at gennemgå samtlige bilag ved-

rørende de enkelte cases (eksemplificeret ved asfyksi og ekstrauterine graviditeter). Dette arbejde kan igangsættes så snart det er afklaret, hvorledes der skal ydes økonomisk kompensation til de personer der er udpeget af DSOG til at varetage dette arbejde. Forhandlinger foregår aktuelt mellem PKN og Sundhedsstyrelsen.

DSOG skal endvidere opfordre til, at læring fra utilsigtede skadevoldende hændelser inden for alle felter inkluderes i kursus- og konferenceprogrammer, så dette aspekt også belyses i allerede etablerede eller nye undersøgelses- og behandlingsformer.

Speciallægeuddannelsen

Nye beskrivelser for speciallægeuddannelsen i gynækologi og obstetrik er nu godkendt af Sundhedsstyrelsen. Som redskab til den uddannelsessøgende og vejlederne har vi udarbejdet en »portefølje«, der er en mappe, der skal indeholde dokumentation for den enkeltes speciallæge uddannelse. En del heraf er den nye logbog, hvor alle kompetencer skal attesteres og som vil danne grundlag for opnåelse af speciallægeanerkendelse i Sundhedsstyrelsen. Vi er således formelt klædt på til at starte den nye speciallægeuddannelse den 1.1.2004.

Der arbejdes i regionerne, med de speciale-specifikke uddannelsesudvalg i front, på at sammensætte uddannelsesblokkene og udarbejde uddannelsesprogrammer. Dette arbejder skrider planmæssigt frem, således at de nye uddannelsesforløb til hoveduddannelsen kan slås op i foråret 2004. Der er ikke i regionerne lavet en struktur, så DSOG er repræsenteret i de specialespecifikke uddannelsesråd, og DSOG må derfor gøre en ekstra indsats for at være med til at koordinere indsatsen i de tre regioner og dermed sikre en ensartet kvalitet i speciallægeuddannelsen i hele landet. DSOG samarbejder i vid udstrækning med FYGO, der har repræsentanter i disse udvalg. Endvidere er de tre uddannelses-

råd repræsenteret i DSOG's undervisningsudvalg, og denne tilknytning vil vi også fremover tilstræbe. DSOG vil i samarbejde med undervisningsudvalget tage initiativ til at arrangere ad hoc temadage/erfaringsudveksling mellem de 3 regioner, såfremt der bliver behov for det.

I den nye speciallægeuddannelse er der afsat 12 uger til forskningstræning for hver af de uddannelsessøgende. Dette er et nyt element i speciallægeuddannelsen, og det er en stor udfordring at skabe rammerne for, at de uddannelsessøgende og afdelingerne kan få et fornuftigt udbytte af de afsatte ressourcer. DSOG vil i samarbejde med undervisningsudvalget anmode Sundhedsstyrelsen om udvidelse af det specialespecifikke kursus i forskning og udvikling og i dette regi være med til at understøtte processen omkring forskningstræningen.

Evalueringsmetoder kommer til at indtage en central plads i fremtidens speciallægeuddannelse. Vi har altid evalueret de uddannelsessøgende, men det vil med de nye målbeskrivelser og dertilhørende portefølje blive mere formaliseret. Det betyder, at der er mange nye begreber og evalueringsmetoder at forholde sig til, og DSOG og undervisningsudvalget vil være aktive i at arrangere og afholde kurser/temadage for at udbrede kendskabet til de evalueringsmetoder, der er valgt i målbeskrivelserne.

Der er i de nye målbeskrivelser og med den nye overenskomst for de praktiserende speciallæger åbnet mulighed for at speciallægepraksis kan inddrages i videreuddannelsen. DSOG har opfordret regionerne til at lægge et ophold i speciallægepraksis ind i nogle af uddannelses-

blokkene, så vi får mulighed for at se, hvordan det fungerer og evt. gøre ophold i speciallægepraksis obligatorisk.

Efteruddannelse

Efteruddannelse i gynækologi og obstetrik base-res på frivillighedsprincippet. Den enkelte læge har imidlertid både pligt og ret til kontinuerlig, livslang efteruddannelse.

Denne ret forsøges delvist imødekommet via en fast kursusrække, hvor væsentlige emner inden for faget bliver belyst. For at udnytte ressourcerne inden for medlemsskaren bedst muligt, er medlemmerne opfordret til at melde sig som kursusledere for efteruddannelseskurserne.

Kurser

I øjeblikket tilbyder efteruddannelsesudvalget (EFU) 4 årlige kurser afholdt i henhold til en fast cyklus, så alle subspecialer tilgodeses ved et kursus hvert år (oktober) med et mere generelt emne, der er aktuelt for tiden.

Man vil fortsætte efter nedenstående plan, men vil ca. hvert andet år supplere med et mere bredt funderet kursus, f.eks. inden for områder som pædagogik, læring og uddannelse. Man forbeholder sig ret til ændringer ved behov (Tabel 1).

Dokumentation

Den lægelige efteruddannelse skal kunne dokumenteres for at imødekomme krav fra arbejdsgiver, myndigheder, patienter og standen selv, om at læger vedligeholder og udvikler deres kompetencer.

Tabel 1.

År/ Tidspunkt	Januar	Marts	August	Oktober
2003	Onkologi	Urogynækologi	Tværfagligt	Tidstypiske emner
2004	Almen gynækologi	Føtomaternel med.	Reproduktion	Tidstypiske emner
2005	Endokrinologi	Almen gynækologi	Tværfagligt	Tidstypiske emner
2006	Urogynækologi	Føtomaternel med.	Onkologi	Tidstypiske emner

Efteruddannelsesregistreringen (EUR) via DADLNET er et redskab hertil. Registreringen fungerer imidlertid ikke efter hensigten, idet medlemmerne generelt ikke benytter muligheden. DSOG er fortsat enig om, at registrering af CME-CPD-aktiviteter er relevant og på længere sigt helt nødvendig. EFU vil med bestyrelsens accept skrive en kort orientering i DSOG-bladet med argumenter for CME-/CPD-systemet, orientering om CME-/CPD-registreringens status, og opfordring til fortsat – og øget – registrering.

Herudover må vi afvente den videre udvikling, herunder vente på, at akkrediteringsbølgen for alvor vil ramme specialet.

Efteruddannelsesudvalget vurderer fortsat kursusprogrammer med henblik på CME-point efter gældende retningslinjer. Ligeledes vurderes det hvorvidt efteruddannelsesudvalget samt de dertil knyttede aktiviteter kan opnå en egentlig akkreditering efter gældende retningslinjer.

Forholdet til medicinalindustrien

Med udgangspunkt i »Samarbejdsaftale om vilkårene for samarbejde mellem lægestand og lægemiddelindustri«, indgået november 2000 mellem DADL og Lif, har selskabet udarbejdet retningslinjer for økonomiske forhold i samarbejdet med DSOG's Efteruddannelsesudvalg.

I henhold til aftalen om disse retningslinjer går 20% af et indkommet sponsorbeløb til en central fond. Fonden bruges til underskudsgivende kurser.

DSOG-prognose og uddannelseskapacitet

Den 9. maj 2003 udkom Sundhedsstyrelsens længe ventede lægeprognose for år 2000–2025. Rapporten fastslår, at gynækologi og obstetrik er et af de specialer, der vil opleve det største fald – 25% – i antallet af speciallæger, svarende til, at hver 4. speciallægestilling ikke kan besættes i år 2025, hvis ikke uddannelseskapaciteten

øges. Konklusionerne i rapporten er i fuld overensstemmelse med DSOG's prognoserapport fra 2002.

Sundhedsstyrelsen anbefaler nu, at antallet af uddannelsesforløb øges fra 22 til 26, selv om der er dokumenteret, at det reelle behov er 30. Den endelige beslutning vedrørende antallet træffes i de regionale videreuddannelsesråd. DSOG vil arbejde aktivt for at øge antallet af uddannelsesstillinger til det nødvendige antal og følger tæt implementeringsprocessen i de enkelte regioner. I region Nord er antallet af forløb allerede øget. Beslutningen er nu truffet i Syd, og også i Øst er processen godt i gang.

DSOG har allerede arrangeret møder om arbejdsmiljø og seniorpolitik og vil desuden fortsat arbejde for:

1. at antallet af erhvervsaktive år øges ved at effektivisere hoveduddannelsen og gøre det attraktivt for speciallægerne at blive længere tid på arbejdsmarkedet ved udbygningen af seniorordninger såsom deltid med fuld pension og bedre arbejdsforhold og
2. at behovet for vagtberedskab og deres udførelse vurderes løbende.

Endelig planlægger DSOG løbende at følge udviklingen ved igen at revidere prognosen for speciallægebehovet i 2006.

Prognoserapporten findes i sin helhed på www.dsog.dk/arkiv/prog-rap.htm, og Sundhedsstyrelsens rapport findes på <http://www.sst.dk/publ/publ2003/laegeprognose.pdf>.

Arbejdsvilkår

Gynækologi og obstetrik har ikke hidtil haft vanskelighed med at rekruttere ansøgere til uddannelsesstillinger. I de kommende år vil der blive rift om de yngre læger blandt specialerne, og vi må derfor arbejde målrettet med at bevare specialet som et attraktivt og godt speciale.

Specialet er karakteriseret ved en tung vagtbelastning med et betydeligt natarbejde. Desuden viser erfaringen, at deltagelse i traumatiske fødselsforløb ofte opleves særdeles psykisk belastende. Specialet har desuden et stort antal klagesager. Nogle yngre læger forlader formentlig specialet af denne grund, måske på grund af manglende støtte efter konkrete forløb. Nogle ældre speciallæger fravælger at beskæftige sig med obstetrik, hvis afdelingens størrelse gør det muligt. Vi står desuden over for omfattende ændringer af specialets organisation i form af sammenlægninger af afdelinger og/eller funktioner, funktionsbærende enheder med flere geografiske arbejdssteder m.m. Fremtiden byder på en langt højere andel af kvinder i specialet, hvilket formentlig indebærer ændrede kriterier for, hvad der opfattes som gode arbejdsvilkår. Specialet har et særligt behov for en seniorpolitik, som gør det attraktivt og muligt at forblive i arbejde på trods af vagtbelastningen. DSOG vil dog arbejde på, at det nødvendige vagtarbejde bliver spredt ud på så mange skuldre som muligt, og kun ganske få helt fritages for vagt. Overlægeoverenskomsten åbner gode muligheder for, at også hidtil friholdte kan sættes i vagt. Jo flere vi er til at dele vagterne, des mere overkommeligt bliver det for den enkelte.

De seneste år har afsløret en markant ændring i ansættelsesforløb for overlæger. Det at have opnået ansættelse i en overlægestilling er ikke længere ensbetydende med at være indtrådt i sin slutstilling. Vi vil formentlig i et tiltagende omfang opleve, at folk skifter fra én overlægestilling til en anden. Det stiller krav til vilkårene på arbejdspladsen. Bevægelighed kan være positivt, men kan også være et udtryk for at man ved utilfredshed med vilkår på arbejdspladsen vælger en ny i stedet for at medvirke til en ændring.

Bestyrelsen finder det væsentligt at belyse,

hvordan det står til med arbejdsmiljøet i gynækologi og obstetrik. Vi vil gennemføre en enqueteundersøgelse blandt medlemmerne samt afholde en temadag om specialets arbejdsmiljø den 13. marts 2003 i Odense.

Eksterne relationer

Konsistensen i Patientklagenævnets afgørelser er stadig emnet for den lægefaglige undersøgelse, som DSOG sammen med fire andre videnskabelige selskaber og Sundhedsvæsenets Patientklagenavn (PKN) er gået ind i. Arbejdet er gået meget langsomt, men for DSOG's vedkommende er der nu udvalgt nogle områder, der skal undersøges. Det forventes stadig, at den arbejdsgruppe under DSOG's bestyrelse, der allerede har beskæftiget sig med nævnets afgørelser i udvalgte sager og har udarbejdet en rapport herom til forårsmødet i 2001, vil påtage sig arbejdet med at gennemgå afgørelserne inden for de udvalgte emner systematisk.

DSOGs samarbejde med Sundhedsstyrelsen i obstetrikken fungerer tilfredsstillende med hensyn til offentliggørelse af opdaterede fødselsstatistikker. Vejen til at få slettet/oprettet diagnoser er blevet kort, men går fortsat gennem DSOG's arbejdsgruppe for obstetrisk nomenklatur og kvalitetssikring.

I gynækologien er det aftalt, at der i forbindelse med hysterektomidatabasen skal ryddes op i de gynækologiske diagnoser. Dette skal ske i samarbejde med DSOG's arbejdsgruppe for gynækologisk nomenklatur og kvalitetssikring. Indberetningen i hysterektomidatabasen skal i en projektperiode bruges til validering af indberetning til Landspatientregistret.

DSOG's formelle samarbejde med Den Almindelige Danske Jordemoderforening (DADJ) foregår i fællesudvalget mellem DADJ og DSOG. Fællesudvalget har 4 medlemmer fra hver organisation. Kommissoriet for fællesudvalget er i efteråret 2003 taget op til gransk-

ning i de to organisationers bestyrelser og skal revideres i foråret 2004. Under fællesudvalget arbejder en arbejdsgruppe med projektet »Den gode fødsel«. Gruppens læger og jordemødre er suppleret med en antropolog og to etnografer. Projektbeskrivelsen er udarbejdet, arbejdet koncentrerer sig nu om at skaffe økonomiske midler til at starte.

Internationale relationer

DSOG er sammen med de gynækologisk-obstetriske selskaber i Finland, Island, Norge og Sverige medlemmer af Nordisk Forening for Obstetrik og Gynækologi (NFOG). NFOG har to store – og succesfulde – aktiver: de nordiske kongresser, der afholdes hvert andet år, samt det videnskabelige tidsskrift *Acta Gynecologica Obstetricia Scandinavica*.

DSOG's arbejde inden for NFOG, de nordiske kongresser, kurser og *Acta* anses for så vigtigt, at det er besluttet at hele bestyrelsen får mulighed for at deltage i NFOG-kongressen, som finder sted hvert andet år (lige kalenderår) på skift i de 5 nordiske lande, 1 2004 i Helsinki, Finland, i 2006 i Göteborg, Sverige og 2008 i Reykavik, Island. I 2010 er det igen Danmarks tur til at være vært ved NFOG's kongres. NFOG har netop beskrevet en model for udvekslingsophold mellem centre i Norden som led i sub-specialisering og ekspertuddannelse. Et Nordic Thesis Registry er startet fra 1. januar 2003 og forventes prospektivt at kunne samle alle afhandlinger (ph.d. og disputater) fra nordiske gynækologer og obstetrikere. DSOG vil sikre en organisation, så ingen danske afhandlinger udelades. NFOG har nedsat en gruppe med deltagere fra alle 5 nordiske lande til koordination af tredjeverdensprojekter. De danske repræsentanter i denne gruppe er Lars Høj og Birgitte Bruun Nielsen. Det foreløbige arbejde i denne gruppe vil blive præsenteret ved NFOG-kongressen i Helsinki i foråret 2004.

DSOG indgår i FIGO-sammenhæng i et samarbejde med NFOG. Det vil også være tilfældet ved valgene til nye FIGO-officers og executive board ved FIGO i 2003. FIGO afholder verdenskongres hvert 3. år. I forbindelse med kongressen afholdes generalforsamling.

DSOG har ved FIGO-generalforsamlingen 4 pladser (delegater), 2 af disse har stemmeret. Ved FIGO-kongresserne er DSOG repræsenteret ved formanden til Presidents' meeting. Det har været diskuteret, hvor væsentlig DSOG's tilstedeværelse ved FOGO-møderne er. Bestyrelsen arbejder til DSOG's generalforsamling i april 2004 på et forslag om DSOG-deltagelse.

Inden for Den Europæiske Union koordineres samarbejdet mellem speciallæger i UEMS, som er opdelt i sektioner svarende til hvert speciale. Under hver sektion udføres dette egentlige arbejde i et Board, for vort vedkommende *European Board and College of Obstetricians and Gynecologists* (EBCOG). For tiden pågår en nyorientering af dette europæiske samarbejde, bl.a. med diskussioner om sammenlægning af EBCOG og EAGO (som er baseret på individuelt medlemskab), mhp. en styrkelse og udvikling af de europæiske kongresser og det europæiske tidsskrift *European Journal of Contraception & Reproductive Health Care*. DSOG vil i det europæiske samarbejde søge at fastholde et primært fokus på arbejdet med samordning og kvalitetsudvikling af den gynækologisk-obstetriske speciallægeuddannelse i Europa. DSOG vil arbejde for en samordning af de nordiske landes repræsentation i det europæiske samarbejde og forsøge at styrke repræsentationen af kolleger med baggrund i implementering af speciallægeuddannelsen.

Vores internationale organisation FIGO holder kongres i Chile 2003. Forhåbentlig bliver der en stor dansk delegation, der kan sætte sit præg på kongressen.

Struktur

Bestyrelsen holder fast ved den i 2001 vedtagne mødeform: Forårsmøde på Hindsgavl Slot ved Middelfart fortrinsvist sidste fredag-lørdag i april – dog med mulighed for korrektioner i forhold til helligdage. Mødets arrangører er primært afdelinger fra et amt, der året før har tilbudt at arrangere næste forårsmøde – i 2004 Fyns Amt. Fredagen indledes med et videnskabeligt program sammensat af selskabets videnskabelige sekretær efterfulgt af den årlige generalforsamling. Om aftenen er der middag med efterfølgende dans. Aftenens underholdning fastlægges ligeledes af den/de arrangerende afdelinger med revy, melodi grand prix etc. Lørdagens program fastlægges af de arrangerende afdelinger. Det tilstræbes at sammensætte et program, der tilgodeser såvel obstetrik som gynækologi. Ligeledes tages hensyn til forskellige facetter af faget i henholdsvis praksis og hospitaletsaftelinger. Det kan være nødvendigt at flytte forårsmøderne fra Hindsgavl Slot, hvis den positive fremgang i antal deltagere år for år fortsætter. Mødet vil så blive afholdt et andet centralt beliggende sted i Danmark.

Efterårsmødet afholdes fast på Herlev Amtssygehus sidste fredag-lørdag i november. Mødets program sammensættes af selskabets bestyrelse og videnskabelige sekretær helst efter forslag til emner fra selskabets medlemmer. Fredag aften er der middag, årets festtaler og efterfølgende dans i Domus Medica. Lørdag formiddag dyster yngre kolleger, der i det forløbne år har forsvaret ph.d.- eller disputatsafhandling eller har gennemført et større forskningsprojekt, om årets Karl P. Brogaard pris for bedste foredrag. Ligeledes uddeles Organons forskningslegat.

DSOG forhandler selv med de firmaer, som udstiller ved møderne, og bestyrelsen har systematiseret erfaringsopsamlingen i denne forbindelse.

Ultralydkurser i DSOG's kursusrække

DSOG's ultralydudvalg har gennem de sidste år afholdt en række teoretiske 1-dags kurser, der skulle føre til certificering af kursisterne.

Den første kursusrække er nu afsluttet.

Certificering

Alle, der har deltaget i minimum 10 af de i alt 12 afholdte kurser, bedes indsende deres kursusbeviser til Ann Tabor, gynækologisk afdeling 537, H:S Hvidovre Hospital, 2650 Hvidovre.

Et certifikat for gennemgået teoretisk kursusrække vil herefter blive fremsendt.

Ny kursusrække

En ny kursusrække vil blive påbegyndt til foråret 2004. Kursusrækken vil bestå af 12 kurser, og vil blive afholdt på skift mellem landsdelene. Kurserne vil således ikke som i den første kursusrække blive doubleret (f.eks. i København og Århus).

Opslag følger i januar 2004, og det første kursus planlægges afholdt i marts 2004.

Brush-up kursus

Ultralydudvalget overvejer at afholde et årligt »brush-up« kursus for tidligere certificerede kursister. Orientering herom primo 2004.

På DSOG's ultralydudvalgs vegne

Ann Tabor

12. oktober 2004

Vandladningsproblemer hos kvinder: Økonomi og organisation

Hvordan får vi bedre kvalitet for samme penge?

Formål

At belyse mulighederne for at forbedre behandlingen af vandladningsproblemer hos kvinder gennem bedre organisation inden for samme budget

Sted

Hotel Comwell Middelfart, Karensmindevej 3, 5500 Middelfart.

Tlf. 63 41 81 00. Fax 6341 8180,

E-post: hotel.middelfart@comwell.com

Tidspunkt

Fredag den 12. marts kl. 14. – lørdag den 13. marts 2004 kl. 13.

CME point: 8

Målgruppe

Læger, kontinenssygeplejersker, uroterapeuter, fysioterapeuter, administratore og andre med interesse for behandling af vandladningsproblemer hos kvinder.

Tilmelding

Skriftlig eller med E-post til: Torsten Sørensen, Gynækologisk/obstetrisk afdeling, Kolding Sygehus, 6000 Kolding. Tlf. 7636 2472, E-post: ov040tso@ks.vejleamt.dk, Fax 7636 3453
HUSK at angive egen E-postadresse!

Kursusafgift

Kr. 1.400 inkl. kaffe begge dage, middag fredag og frokost lørdag, eksl. overnatning. Beløbet

indbetales til kasserer Susanne Ledertoug på konto nr. 9570-6247512

Tilmeldingsfrist

1. februar 2004

Program

Fredag

14.00–14.45 *Aspekter af livskvalitet*

Hvornår er man syg? Hvad er et godt liv? Hvornår er syge blevet raske?

Filosof, mag.art. John Engelbrecht, Vejle

14.45–15.15 Kaffepause

15.15–15.35 *Livskvaliteten hos kvinder med urininkontinens*

Hvor mange har urininkontinens? Hvordan måles livskvalitet? Hvad er livskvaliteten hos kvinder med urininkontinens? Hvad er behandlingsbehovet? Overlæge Lars Alling Møller, København

15.35–16.20 *Hvad koster behandlingen af urininkontinens?*

Hvordan måler vi udgifterne? Hvad koster urininkontinens i Sverige? Hvad bruges midlerne til? Savner vi information? Skal de økonomiske midler omprioriteres?

Professor Ian Milsom, Göteborg

16.20–17.00 *Sundhedsøkonomi og medicinsk behandling af vandladningsproblemer*

Hvilke omkostninger er der for sundhedsvæsenet, patienterne og samfundet ved vandladningsproblemer, og hvad vindes ved behandling? Oplægget tager udgangspunkt i en specifik

- sundhedsøkonomisk analyse af medicinsk behandling af nocturi.
Konsulent Torsten L. Christensen, Muusmann Research & Consulting, Kolding
- 17.00–17.05 Pause
- 17.05–17.50 *Forholdet kvalitet/økonomi i sundhedsvæsenet? En sundhedsøkonomisk betragtning*
Hvilke krav skal vi stille til det fremtidige sundhedsvæsen? Skal vi forvente, at sundhedsvæsenet fremover organiseres i få store enheder, f.eks. på tværs af amterne? Er der udsigt til øget privatisering? Har vi økonomiske instrumenter, som kan give borgerne øget kvalitet for samme penge? Hvad er de vigtigste forudsætninger for god kvalitet i sundhedsvæsenet? Er det økonomien eller »håndværkerne« (f.eks. lægen), der skal tegne udviklingen?
Professor Kjeld Møller Pedersen, Syddansk Universitet
- 17.50–18.30 *Fremtidens patienter og deres krav til sundhed og sundhedsvæsenet*
Hvor mange ældre bliver vi? Hvordan bliver forventningerne til sundhedsvæsenet? Hvordan bliver økonomien?
Niels Bøttger-Rasmussen, Center for Fremtidforskning
- 18.30 Middag
- Lørdag**
- 9.00–9.45 *Hvordan er kvaliteten af inkontinensbehandlingen i dag?*
Hvordan er kvaliteten i Danmark ved behandling af kvinder med urininkontinens? Hvordan måler vi kvaliteten? Hvordan højner vi kvaliteten? Organisation? Økonomi? Uddannelse?
Professor Gunnar Lose, Glostrup
- 9.45–10.00 Pause
- 10.00–11.45 *Hvordan vurderes inkontinensbehandlingen i Danmark?*
Hvad er godt? Hvad kan blive bedre? Ser vi de rigtige patienter? Yder vi en god kvalitet? Kender vi kvaliteten af vores arbejde? Hvad forventer vi af vores samarbejdspartnere?
- 1) Patienten: Oplæg til behandlere: Hvem skal behandle mig?
 - 2) Almen praksis: Praktiserende læge Gorm Jensen, Glamsbjerg
 - 3) Landdistrikterne: Sygehuslæge Ole Nielsen, Grindsted
 - 4) Centralsygehuset: Overlæge Torsten Sørensen, Kolding
 - 5) Universitetssygehuset: Overlæge Lone Mouritsen, Glostrup
- 11.45–12.00 *Evaluering og afslutning*
- 12.00–13.00 Frokost
- Kursusledelse**
Lars Alling Møller og Torsten Sørensen

The Scandinavian MENOPAUSE Society

NFOG Pre-Congress Symposium

I forbindelse med den 34. kongres i NFOG, Helsingfors 12.–15. juni 2004 afholder det Skandinaviske Menopause Selskab (SMS) Pre-Congress symposium d. 12. juni. Symposiumet vil finde sted fra 12.00–15.00 og være opbygget omkring en oversigt: »HRT attitudes in the Nordic Countries – the present and the past« og indlæg fra yngre forskningsaktive læger i de nordiske lande. SMS vil derfor dække udgifter svarende til DKK 10.000 for en foredragsholder udvalgt fra Danmark, Norge, Sverige, Finland og Island. SMS skal derfor opfordre yngre kollegaer, med forskningsinteresse inden for menopauseområdet om at fremsende et abstrakt dækkende et 20 minutters indlæg til bedømmelse i SMS Eksekutiv Komité. Ud over støtten til kongresdeltagelse vil der i forbindelse med Generalforsamlingen i SMS efter symposiet yderligere blive uddelt en pris på DKK 10.000 for det bedste indlæg under symposiet.

Danske abstracts, der ønskes bedømt, fremsendes inden 01.02.04 til:

Sven O. Skouby
 Overlæge, professor, dr.med.
 Gyn.Obst. Klinik, Frederiksberg Hospital
 Ndr. Fasanvej 65,
 2000 Frederiksberg
 E-mail: sven.skouby@fh.hosp.dk

XXXIV Congress of Nordic Federation of Societies of Obstetrics and Gynecology

June 12–15, Helsinki, Finland

Remember to register!

Call for papers

The deadline for abstract submission is 29 February 2004. Please visit our web site for more information on submitting your paper.

Scientific program

The scientific program will consist of plenary sessions and invited lectures as well as oral and poster presentations of abstracts. The full program can be found at the congress web site.

Important dates

Trainees' pre-registration deadline 31 December 2003

Deadline for abstract submission 29 February 2004

Notification of acceptance of abstracts by 31 March 2004

Deadline for early registration 15 April 2004

Deadline for late registration 28 May 2004

Congress dates 12–15 June 2004

Registration

The on-line registration form is now available at the congress web site.

For more information on the congress, please visit the site at:

www.nfog2004.com

NFOG 2004 Congress Office:

Congresszon

Itälahdenkatu 22 A

00210 Helsinki, Finland

Tel. +358 9 5840 9344,

Fax. +358 9 5840 9555

E-mail: nfog2004@congresszon.fi

Plenary lectures and invited symposia

Sunday, 13 June

- 09.00-09.45 Plenary: The role of endometrium in reproduction: Markku Seppälä, Finland
- 10.30-12.15 Symposium: *Present status of infertility and its treatment*
- One embryo transfer is clinically appropriate: Aila Tiitinen, Finland
 - Cross-talk between genetics and IVF: Jakob Ingerslev, Denmark
 - Longterm outcome of children born by ART: Ulla-Britt Wennerholm, Sweden
 - Legal issues in ART in Nordic countries: Arne Sunde, Norway
- 13.30-15.15 Symposium: *Pelvic floor deficiency: lifelong danger for women*
- Endocrine and metabolic basis for pelvic floor deficiency: Ulf Ulmsten, Sweden
 - The choice of prolaps surgery: Erkki Kujansuu, Finland
 - Sphincter lesion after delivery: Karl Møller Bek, Danmark
 - How to deal with concomitant urinary incontinence and

prolapse: Ellen Borstad, Norway

- 15.30-16.15 Plenary: Molecular genetics in gynecology: Andrea Genazzani, Italy

Monday 14 June

- 09.00-09.45 Plenary: Pre-eclampsia: New insights into the disorder
James Roberts, Canada
- 11.00-12.45 Symposium: *Preconception or/and prenatal care: prevention or treatment*
- Diabetes: Ulf Hanson, Sweden
 - Drug and alcohol abuse: Erja Halmesmäki, Finland
 - Pregnancy, nutrition and exercise: Torun Clausen, Norway
 - Carriers of hereditary disorders: Seppo Heinonen, Finland
- 11.00-12.45 Symposium: *Endometriosis, still a challenge in everyday practice*
- Genetics of endometriosis: Reynir Geirsson, Island
 - Medical treatment: Mutsuo Ishikawa, Japan
 - Indications for surgical treatment of endometriosis: Axel Forman, Denmark
 - Does endometriosis predispose to malignancy: Agneta Bergqvist, Sweden
- 16.15-17.00 Plenary: The diverse priorities of gynecological care in the enlarged EU: Gunta Lazdane, Latvia
- 17.00-18.30 Symposium: *Risk factors and prevention of venous thromboembolism among women*
- Hormonal contraceptives: Øjvind Lidegaard, Danmark
 - HRT and SERMs: Sven Skooby, Danmark

- Pregnancy and puerperium: Risto Erkkola, Finland
 - Travelling and surgical procedures: Margareta Hellgren, Sweden
- 17.00-18.30 Symposium: *Postmenopausal bone: a concern of gynecologists*
- Bone is a target organ of a variety of hormones: Kalervo Väänänen, Finland
 - Biochemical and biophysical detection of increased bone loss and risk of fractures: Marco Gambacciani, Italy
 - Prevention of bone loss and fractures by HRT and SERMs: Lars-Åke Mattson, Sweden
 - Prevention of bone loss and fractures by nonhormonal agents: Richard Derman, USA
- 17.00-18.30 Symposium: *Prediction of intra-uterine risks*
- IUGR and macrosomia: Karel Marsal, Sweden
 - Chromosomal aberrations: Hulda Hjördottir, Island
 - Parvo-virus infection: Morten Lebech, Denmark
 - Fetal hemodynamics in risk prediction: Torvid Kiserud, Norway

Tuesday, 15 June

- 09.00-10.25 Symposium: *Molecular basis of ob./gyn. disorders*
- Gene expression and physiological changes of human pregnancy: William Dunlop, UK
 - The role of nitric oxide in pregnancy disorders: Gautam Chaudhuri, USA

- Glucose and insulin axis and its dysfunction in pregnancy disorders: Andre van Assche, Belgium
 - Genetic basis of amenorrhea: Philippe Bouchard, France
- 11.00-12.45 Symposium: *Prevention and diagnostics of gynecological cancer*
- Role of HPV in cervical cancer: From testing to vaccination: Jorma Paavonen, Finland
 - Preoperative evaluation of endometrial pathology: Gunnar Kristensen, Norway
 - Ultrasound and risk-of-malignancy index in the evaluation of ovarian tumors: Seth Granberg, Sweden
 - PET imaging of gynecological malignancies: Heikki Minn, Finland
- 14.15-15.45 Symposium: *utopy or reality*
- Transplants of genital organs: Mats Brännström, Sweden
 - A man or a woman?: Kenneth Purvis, Norway
 - Postponement of menopause by gene therapy?: Juha Tapanainen, Finland
 - Never too early: Fetal and neonatal education: Risto Näätänen, Finland

REGISTRATION FORM

XXXIV Congress of Nordic Federation of Societies of Obstetrics and Gynecology,
12 – 16 June 2004, Helsinki, Finland

Fill in this form and send it to: Congresso, Itäaläksäkatu 22 A, 00210 Helsinki, Finland or fax it to us: +358 9 5840 9555.
You can also register through the congress website at www.nfog2004.com.

Last name		First name	
Organisation		Title	
Street address			
Postcode	City	Country	
Telephone	Fax	E-mail	

REGISTRATION FEES

Delegates and accompanying persons	Early registration until 15 April	Late registration until 28 May	Total
Delegate	400,00 €	500,00 €	€
Accompanying person (Name: _____)	100,00 €	100,00 €	€

NOTE: Registrations received after 28 May are considered on-site registrations with higher fees (€ 550 for delegates and € 350 for trainees). For on-site registrations, availability of all congress material cannot be guaranteed.

Trainees	Pre-registration until 31 December	Early registration until 15 April	Late registration until 28 May	Total
Trainees (Please note that for Trainee Registration, a supporting statement of trainee status is required from the department head)	200,00 €	250,00 €	300,00 €	€

- ** Registration fee for delegates and trainees includes admission to all scientific program, congress material, name badge, Welcome Reception and Exhibition Opening as well as lunch and coffee during congress days
- ** Registration fee for accompanying persons includes name badge, Welcome Reception and Exhibition Opening and the Helsinki City Tour
- ** For cancellations a written notification should be sent to Congress. If cancellation is received after 31 January 2004 the registration fee less a cancellation fee of 100 euro will be refunded. No refund will be issued for cancellations received after 30 April 2004. There is no refund for no-shows.

Presymposium of Adolescent Sexual Health on 12 June 2004	Registration fee	70,00 €	Total	€
--	------------------	---------	-------	---

ACCOMMODATION

	Hotel	Sgl room / night	Dbl room / night	Total
Arrival date:	Scandic Hotel Grand Marina	150,00 €	185,00 €	€
Departure date:	Hotel Kämp	301,00 €	350,00 €	€
Sharing room with:	Scandic Hotel Marina	170,00 €	205,00 €	€
Special requests (e.g. non-smoking):	Hotel Helsinki	102,00 €	129,00 €	€
	Etrotel	42,40 €	55,80 €	€

NOTE! Reservation will be valid only on receipt of a deposit for one night. Prices include breakfast and VAT. Payment will be required in full less a handling charge of 50 euro provided that Congresso receives a written cancellation by 31 March, 2004. The remainder, the cost for the hotel's one night deposit will be charged.

Hotel total	€
-------------	---

SOCIAL PROGRAM AND TOURS

Tour (for tour operating and cancellation terms, please see www.nfog2004.com)	Price per person	Number of tickets	Total
12 June, Welcome Reception and Exhibition Opening	Incl. in registration fees		-
13 June, Helsinki City Tour	Incl. in registration fee		-
	35 €		€
13 June, Dinner at the "Rock Club"	15 €		€
14 June, Congress Banquet	15 €		€
11 – 12 June, Lapland & Midnight Sun	670 €/sgl room / 620 €/dbl room		€
16 – 18 June, Imperial St. Petersburg, Russia	830 €/sgl room / 770 €/dbl room		€
16 June, Day Cruise to Tallinn, Estonia	155 €		€

Delegates and accompanying persons participating in the Day Cruise to Tallinn or the tour to St. Petersburg, kindly fill in the following:

	Nationality	Date of birth (day/month/year)	Passport number
Delegate			
Accompanying person			

Special requirements (e.g. diet, wheelchair etc.): _____

METHOD OF PAYMENT

☐ Please charge my credit card for the total fees to be paid. ☐ Visa ☐ MasterCard ☐ Eurocard Card number: _____ Valid through: ____ / ____ Card verification number: _____ (from the back side of your card, 3 last digits above the signature panel) Cardholder's signature: _____	TOTAL FEES TO BE PAID €
☐ I have transferred the total fees to be paid to the congress account at: Sampo Bank, Helsinki, Finland IBAN Account: FI18 80001070766853 (international transfers) / 80001070766853 (domestic transfers), SWIFT code: PSPBFIHH Please remember that payments should be made with no bank charges to the organizers!	

NFOG 2004 in Helsinki

Prices and the young scientist award

NFOG 2004 meeting takes place in Helsinki 12.–15.6.2004. The meeting gives Nordic institutions and research groups an excellent opportunity to present their recent results and to meet colleagues from the other Nordic countries.

At the congress NFOG wants to reward exceptionally good scientific work. The authors giving the three best oral and the three best poster presentations will each be given a price of 10.000 DKK. In addition, a Young Scientist Award of 20.000 DKK will be given to a colleague who has a record of high research activity and who presents an abstract at the conference. The person must be younger than 40 at the time of the congress and be a member of one of the national societies. The decision on the award will be made before the congress and the name of the young scientist award winner will be printed in the abstract book. The prize will be given at the congress.

The dead line for the abstracts is Feb 29 2004.

The members of the NFOG scientific committee look forward to receive a good number of excellent abstracts submitted from all the Nordic countries.

Seija Grenman

Erik Ernst

Kjell Salvesen

Pora Steingrimsdóttir

Pål Wølner-Hanssen

Nyt fra FYGO

FYGO's hjemmeside www.fygo.dk har fået ny webmaster. Peter Secher har indvilget i at overtage jobbet efter Søren Brostrøm, der i flere år har ydet en stor og prisværdig indsats som webmaster. Bestyrelsen vil hermed gerne takke Søren for dette arbejde.

En af de første nyheder på hjemmesiden bliver, at FYGO's håndbog fremover kun vil være at finde på hjemmesiden. Bestyrelsen har besluttet, at vi gennem en webbaseret håndbog kan være med til at sikre, at vores medlemmer altid har de mest opdaterede informationer omkring uddannelse til rådighed. Vi vil derfor opfordre medlemmerne til at bruge hjemmesiden i fremtiden.

Herudover vil der blive oprettet en mailing liste for FYGO's medlemmer. Bestyrelsen vil via denne gøre opmærksom på nye kurser, uddannelses relevante møder m.m. Tilmelding til mailing listen sker via hjemmesiden. Eventuelle indlæg til hjemmesiden, ideer til links m.m. sendes fremover til secher@dadlnet.dk.

I Bladet finder du ligeledes det endelige program for FYGO's internatkursus 2004, der denne gang fokuserer på screening i gynækologi og obstetrik. Vi har sammensat et varieret program og vi håber, at rigtig mange af FYGO's medlemmer såvel de helt nye som de lidt mere brugte i specialet har lyst til at deltage i kurset.

Vanen tro afholdes FYGO's generalforsamling i forbindelse med kurset, og i år vil bestyrelsen fokusere på den nye speciallægeuddannelse inden for specialet. Vi håber på, at vi på dette tidspunkt kan besvare nogle af de mange spørgsmål, der er til den fremtidige uddannelse inden for specialet; Hvornår begynder de nye blokke? Hvor mange bliver der i hver af de 3 regioner? Hvad med overgangsordningen i kirurgi? Hvad betyder 6-års-reglen i praksis? Spørgsmål som i skrivende stund desværre

endnu er ubesvarede. FYGO følger arbejdet med at færdiggøre de nye uddannelsesforløb ganske tæt, og så snart FYGO har ny viden, vil den være tilgængelig på hjemmesiden.

Med venlig hilsen
FYGO's bestyrelse

FYGO internatkursus og generalforsamling 2004

»Screening i gynækologi og obstetrik - anno 2004«

Målgruppe

Alle medlemmer af FYGO

Tid

Torsdag d 18/3 og fredag d 19/3 2004

Sted

Ledernes UddannelsesCenter, Rugårdsvej 590, 5210 Odense NV

Point (prækursister)

8 timer

Pris

Kr. 950,- (uden overnatning kr. 800,-)

Overnatning i enkeltværelse i det omfang det er muligt.

Deltagelse i generalforsamlingen er gratis

Tilmelding

Tilmelding foregår pr. mail til Ida Vogel (idavogel@dadlnet.dk). Mailen skal indeholde navn og arbejdssted. Betaling sker ved indsættelse af det relevante beløb på konto i Spare-

kassen Kronjylland reg.nr. 9362 konto nr. 0001570315 med meget tydelig angivelse af deltagerens navn.

Indbetalingen skal være os i hænde senest den 1. marts 2004 !

Vi har reserveret plads til i alt 100 deltagere og »først til mølle-princippet« gælder!

Torsdag den 18. marts 2004

Screening af gynækologiske patienter

09.30–10.00 Ankomst og registrering.

Kaffe og brød.

10.00–11.00 Screening – forudsætninger og faldgruber.

Morten Hedegård, klinikchef, ph.d., obstetrisk klinik. Juliane Marie centeret, RH

11.00–11.20 Kaffe

11.20–12.30 Cervix – screening hvordan?
Susanne Kryger-Kjær, overlæge, dr.med. Kræftens Bekæmpelse

12.30–13.30 Frokost

13.30–13.50 Mammografi – screening contra:
Peter Gøtzsche, overlæge, dr.med., Nordisk Cochane Center

13.50–14.10 Mammografi – screening pro:
Elsebeth Lyng, professor, afd. for epidemiologi Panum Institut

14.10–14.50 Debat pro-contra mammografi-screening

14.50–15.15 Kaffe

15.15–18.00 FYGO Generalforsamling.

19.00– Middag

Fredag den 19. marts 2004

Screening og rådgivning af obstetriske patienter.

Etiske aspekter

9.00–9.45 Ovariecyster og risikovurdering.
Ulla Breth Knudsen, overlæge, ph.d., OUH.

9.45–10.15 Kaffe

10.45–11.30 Prænatal fosterdiagnostik og risikovurdering anno 2003.

Niels Ulbjerg, overlæge, dr.med., gynækologisk/obstetrisk afd., Skejby Sygehus

11.30–12.30 Screening for gestationel diabetes.
Peter Damm, overlæge, dr.med., obstetrisk klinik, Juliane Marie centeret, RH.

12.30–13.30 Frokost

13.30–14.30 De vordende forældres dilemma.
Anne Knudsen, chefredaktør og antropolog, Weekendavisen.

14.30–15.00 Diskussion

Herved indkaldes til ordinær

Generalforsamling i Foreningen af Yngre Gynækologer og Obstetrikere

(FYGO)

Torsdag den 18. marts 2004

kl. 15.15–18.00

Ledernes Uddannelses Center,
Rugårdsvej 590, Odense

Dagsorden:

- 1) Valg af dirigent
- 2) Beretninger fra:
 - a. Bestyrelsen
 - b. Undervisningsudvalget
 - c. Efteruddannelsesudvalget
 - d. Vurderingsudvalget
- 3) Speciallæge uddannelsen – orientering fra de 3 regioner

- 4) Indkomne forslag til sagsbehandling fra medlemmerne
Ændringsforslag til FYGO's vedtægter (se nedenfor)
- 5) Godkendelse af regnskab 2003. Fastlæggelse af budget og kontingent 2004
- 6) Valg:
 - a. Bestyrelsesmedlemmer
 - b. Revisor
 - c. Medlem af DSOG's bestyrelse
- 7) FYGO-prisen år 2003
- 8) Eventuelt

ad 3): Forslag fra medlemmerne skal være sekretæren (Kirsten Jochumsen, Rosenlundens 7, 5000 Odense C, e-mail: kirsten.jochumsen@dadlnet.dk) i hænde *senest d. 19. februar 2004*.

ad 5): Der er mindst 2 bestyrelsesposter og 1 revisor på valg; herudover skal der indstilles 1 medlem til DSOG's bestyrelse. Alle medlemmer opfordres til at stille op. Opstilling kan ske helt frem til generalforsamlingen, og man bedes motivere dette i et kort indlæg på mødet.

Har du behov for at vide mere om hvad bestyrelsesarbejdet indebærer, er du velkommen til at kontakte bestyrelsens medlemmer.

Mvh
FYGO's bestyrelse

Forslag til vedtægtsændringer GF 2004

§ 3

a.
I FYGO kan alle yngre læger, der er medlemmer af DSOG, optages.

b.
Indmeldelse sker skriftligt til sekretæren.

Ændringsforslag til b:

Indmeldelse sker elektronisk via FYGO's hjemmeside www.fygo.dk. Indmeldelse i FYGO forudsætter samtidig indmeldelse i DSOG, hvilket sker automatisk ved elektronisk indmeldelse. Hvis man tidligere er meldt ind i DSOG anføres det under »Bemærkninger«.

c.
Udmeldelse sker skriftligt til sekretæren.

Ændringsforslag til c:

Udmeldelse sker elektronisk via FYGO's hjemmeside www.fygo.dk. Ved eventuel samtidig udmeldelse af DSOG skal dette anføres under »Bemærkninger«.

Som udmeldt betragtes den, der ikke har betalt kontingent i 2 år. Genoptagelse kan kun ske efter betaling af restancen.

§ 5.

a.
Ordinær generalforsamling afholdes årligt inden generalforsamlingen i DSOG. Bestyrelsen annoncerer tidspunkt og sted for generalforsamlingen senest 6 uger før afholdelse af denne. Bestyrelsen indkalder skriftligt til generalforsamlingen med mindst 2 ugers varsel. Indkal-

delsen skal indeholde en dagsorden med følgende faste punkter:

- Valg af dirigent.
- Beretning fra formand, bestyrelse og arbejdsgrupper.
- Godkendelse af regnskab og fastlæggelse af kontingent.
- Indkomne forslag til sagsbehandling fra medlemmerne.
- Valg af formand, øvrige bestyrelse og to revisorer, jf. paragraf 8.
- »Valg af FYGO's kandidater til bestyrelses- og udvalgsposter i DSOG«.
- Eventuelt.

Ændringsforslag:

»Valg af FYGO's kandidater til DSOG's bestyrelse og udvalg (undervisnings- og efteruddannelsesudvalget). Herudover udpeges 1 kandidat til Amternes og Sundhedsstyrelsens Vurderingsudvalg. De endelige valg finder sted på DSOG's generalforsamling«

Kommentar:

herved ensrettes ordlyden i FYGO's vedtægter med det der er gældende i DSOG's vedtægter;

§ 9.

FYGO opstiller kandidater til ledige bestyrelsesposter og udvalgsposter i DSOG

Ændringsforslag:

»FYGO opstiller kandidater til ledige bestyrelsesposter og udvalgsposter (undervisnings- og efteruddannelsesudvalget) i DSOG samt til Amternes og Sundhedsstyrelsens Vurderingsudvalg«.

FYGO's bestyrelse

FYGO-prisen 2003

FYGO-prisen er indstiftet i 1998, og er traditionelt uddelt til den bedste afdeling til uddannelse af yngre gynækologer.

Som noget nyt har FYGO's bestyrelse besluttet, at enkeltpersoner, der har gjort en stor indsats for uddannelsen af yngre gynækologer ligeledes kan indstilles til FYGO-prisen 2003.

Indstilling kan foretages af alle yngre læger under gynækologisk-obstetriske speciallægeuddannelse (fase I–III). Ved indstilling af enkeltpersoner vil der blive lagt vægt på, at indstillingen er foretaget af flere uddannelsessøgende. Der skal indsendes en kortfattet, skriftlig indstilling motiveret i særlig indsats eller tiltag for at forbedre uddannelsen. Udvælgelsen foretages af FYGO's bestyrelse blandt de indstillede. Prisen, der består af et diplom og for 500 kr. slik, overrækkes på DSOG's forårsmøde.

Indstilling skal være bestyrelsen i hænde senest d. 19. februar 2004, og indsendes til sekretæren:

Kirsten Jochumsen

Rosenlunden 7

5000 Odense C

e-mail : kirsten.jochumsen@dadlnet.dk

Nyt vedrørende vurdering til undervisningsstilling i gynækologi og obstetrik

Overgangsordning vedrørende kirurgisk sideuddannelse gældende for blokke, der opslås efter den nye målbeskrivelse

Baggrund

I henhold til den nye målbeskrivelse for uddannelse til speciallæge i gynækologi og obstetrik vil den kirurgiske sideuddannelse indgå i uddannelsesforløbet, således at der ikke længere vil være et krav om, at ansøgere for at opnå ansættelse i undervisningsblok skal have ansættelse ved kirurgisk afdeling ud over den periode på 6 måneder, som indgår i turnusuddannelsen. For ansøgere i region Nord udgør det ikke nogen forandring i henhold til tidligere, idet de 18 måneders kirurgi var indeholdt i blokken. For ansøgere i region Øst og Syd har der imidlertid hidtil været et krav om 12 måneders kirurgi for at være kvalificeret til at søge undervisningsstilling. Der er derfor behov for en overgangsordning, således at de ansøgere, der i god tro har gennemgået den kirurgiske uddannelse, tilgodeses ved vurderingen.

Fremtidig praksis for vurdering af ansøgere til undervisningsstillinger, der opslås i henhold til den nye målbeskrivelse:

Ansættelse ved kirurgisk afdeling kan under kriterium 1 udløse 2 point for ansættelse i 12 mdr., 1 point for ansættelse i 6 mdr. Hvis den pågældende ansøger imidlertid allerede har opnået 2 point i kriterium 1 for anden supplerende ansættelse, kan der, hvis den kirurgiske ansættelse er påbegyndt senest 1.10.2003, opnås yderligere 1 point, så der i alt kan opnås 3 point.

OBS: For kursusstillinger, der opslås efter den gamle ordning, dvs. med 12 måneders kirurgi som kvalifikationskrav gælder tidligere regler for tildeling af point.

Det er endnu uvist, hvornår der i region Øst og Syd kan opslås blokke efter den nye målbeskrivelse.

15.10.03

Lone Hvidman

Formand for Vurderingsudvalget

Studiegruppe Øst forsøges genoplivet

Efter længere tids pause vil FYGO nu forsøge at genoplive Studiegruppe Øst (Københavnsområdet). Målgruppen er læger, der netop har afsluttet deres kursustid og nyuddannede speciallæger, men andre interesserede er selvfølgelig også velkomne. Ved overtegning har målgruppen fortrinsret til pladserne under forudsætning af rettidig tilmelding. Møderne i studiegruppen har form af aftenmøder, der indledes med et fagligt foredrag og diskussion, efterfulgt af et traktament.

Næste møde er planlagt til den 3. februar om aftenen. Klokkeslæt og sted vil blive meddelt senere. Emnet bliver SPECIALLÆGE-PRAKSIS. Michael Parslov og Birgit Arentoft vil fortælle om, hvordan det har været at starte i speciallægepraksis, og hvordan hverdagen ser ud for en speciallæge.

Mødet giver ikke CME-point.

Tilmelding til Thea Lousen, 1. reservelæge, afd. Y, Skejby Sygehus, lousen@dadlnet.dk senest den 15. januar 2004.